

กรมทรัพยากรธรณี

ห้ามทำลายสิ่งของทางธรณีวิทยา
ห้ามทำลายสิ่งของทางธรณีวิทยา

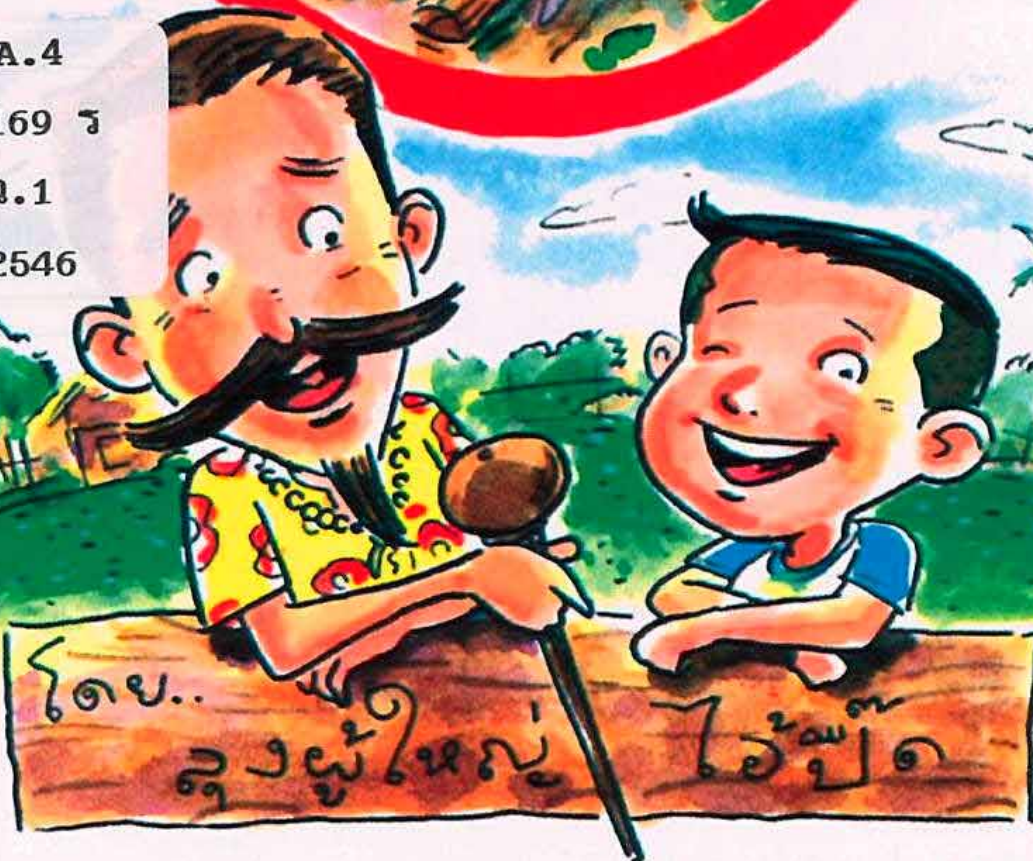

A.4

ก 169 ร

ฉ.1

2546

โดย...
ลุงผู้ใหญ่
ไอ้ปัด

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรธรณี

กรมทรัพยากรธรณีเดิม ถูกแบ่งออกเป็นกลุ่มภารกิจตาม พรบ. ปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็น ๔ กรม คือ

๑. กรมทรัพยากรธรณี สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. กรมทรัพยากรน้ำบาดาล สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม
๔. กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ สังกัดกระทรวงพลังงาน

กรมทรัพยากรธรณี

ปัจจุบันมีภารกิจเกี่ยวกับการสงวน อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการด้านธรณีวิทยา และทรัพยากรธรณี โดยการสำรวจตรวจสอบสภาพธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี การประเมินศักยภาพแหล่งทรัพยากรธรณี การกำหนดและกำกับดูแลเขตพื้นที่สงวนและอนุรักษ์ทรัพยากรธรณี เพื่อการพัฒนาทรัพยากรธรณี คุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และสังคม อย่างยั่งยืน

อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๔๕

๑. เสนอความเห็นเพื่อการกำหนดพื้นที่และการจัดทำนโยบายและแผนการสงวน การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการบริหารจัดการด้านธรณีวิทยาและทรัพยากรธรณี
๒. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยแร่ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
๓. เสนอให้มีการปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ระเบียบ และมาตรการ เกี่ยวกับการสงวน การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการบริหารจัดการด้านธรณีวิทยาและ ทรัพยากรธรณีรวมทั้งกำกับ ดูแล ประเมินผล และติดตามตรวจสอบให้เป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบ และมาตรการ
๔. ดำเนินการเกี่ยวกับการสำรวจ การตรวจสอบ การศึกษา การวิจัย การพัฒนา องค์ความรู้ การให้บริการข้อมูล การเผยแพร่ความรู้ การบริการทางวิชาการ รวมทั้ง ประสานความร่วมมือกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศในด้านธรณีวิทยา และทรัพยากรแร่
๕. กำหนดมาตรฐานทางธรณีวิทยาและทรัพยากรแร่ รวมทั้งรวบรวมจัดเก็บรักษา หลักฐานอ้างอิงทางธรณีวิทยาและทรัพยากรแร่ของประเทศ
๖. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตาม ที่กระทรวงหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

คำนำ

ดินถล่มหรือโคลนถล่มเป็นภัยธรรมชาติที่รุนแรงและเกิดแบบฉับพลัน ที่เกิดตามมากับน้ำป่าไหลหลาก ที่เกิดขึ้นในขณะที่หรือภายหลังจากพายุฝนตกหนักสร้างความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเป็นอย่างมากทุกครั้งที่เกิดเหตุการณ์ ดินถล่มเป็นเรื่องที่ทำให้คนไทยทั้งประเทศต้องตระหนกตกใจ และเศร้าใจไปกับเหตุการณ์สูญเสียไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ดินถล่มครั้งใหญ่ ๆ เมื่อไม่นานมานี้ เช่นที่ ตำบลน้ำก้อ อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ ซึ่งทำให้มีผู้เสียชีวิตทันที ๑๓๖ คน และทรัพย์สินเสียหายมากกว่า ๒๐๐ ล้านบาท หรือที่เกิดขึ้นบริเวณห้วยต้นน้ำของน้ำแม่สรวยที่อยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของอำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ มีห้วยแม่กระด้อม ห้วยแม่ดีด ซึ่งเคยเกิดดินถล่มเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ภายหลังจากที่เกิดน้ำป่าไหลหลากอย่างรุนแรงเป็นผลให้มีผู้เสียชีวิตและสูญหายรวม ๔๒ คน มูลค่าความเสียหายกว่า ๒๐๐ ล้านบาท

การเตือนภัยพิบัติอันอาจจะเกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นกรณีของน้ำป่าไหลหลากอย่างรุนแรง ดินถล่มหรือโคลนถล่มก็ตามอาจจะทำได้หลายวิธี ซึ่งอาจใช้เครื่องมือที่ทันสมัยราคาแพงมาช่วยด้วยก็ได้ แต่การมีส่วนร่วมของประชาชนในการเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังเตือนภัยล่วงหน้าจึงเป็นสิ่งที่จะลดความสูญเสียจากภัยพิบัติทางธรรมชาติได้อย่างดีที่สุด เพราะเป็นชีวิตและความอยู่รอดของตนเองโดยตรง

กรมทรัพยากรธรณี ได้จัดทำเอกสาร “ร่วมด้วยช่วยป้องกันดินถล่ม” ฉบับนี้ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย เข้าใจและมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง รับมือได้ทันทั่วถึง เมื่อเวลาเกิดเหตุการณ์ดินถล่มเกิดขึ้น และหวังว่า เอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการลดภัยพิบัติจากดินถล่ม ซึ่งการเตรียมพร้อม เฝ้าระวังที่ดีจะสามารถลดความสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินจากดินถล่มได้

การเตือนภัยมิได้หมายจะให้ตื่นตระหนกแต่เป็นหนทางแห่งการเตรียมพร้อมและไม่ประมาทต่อพิบัติภัยที่อาจจะเกิดขึ้นได้

ห้องสมุดกรมทรัพยากรธรณี
DMR Library

4813

0000009924

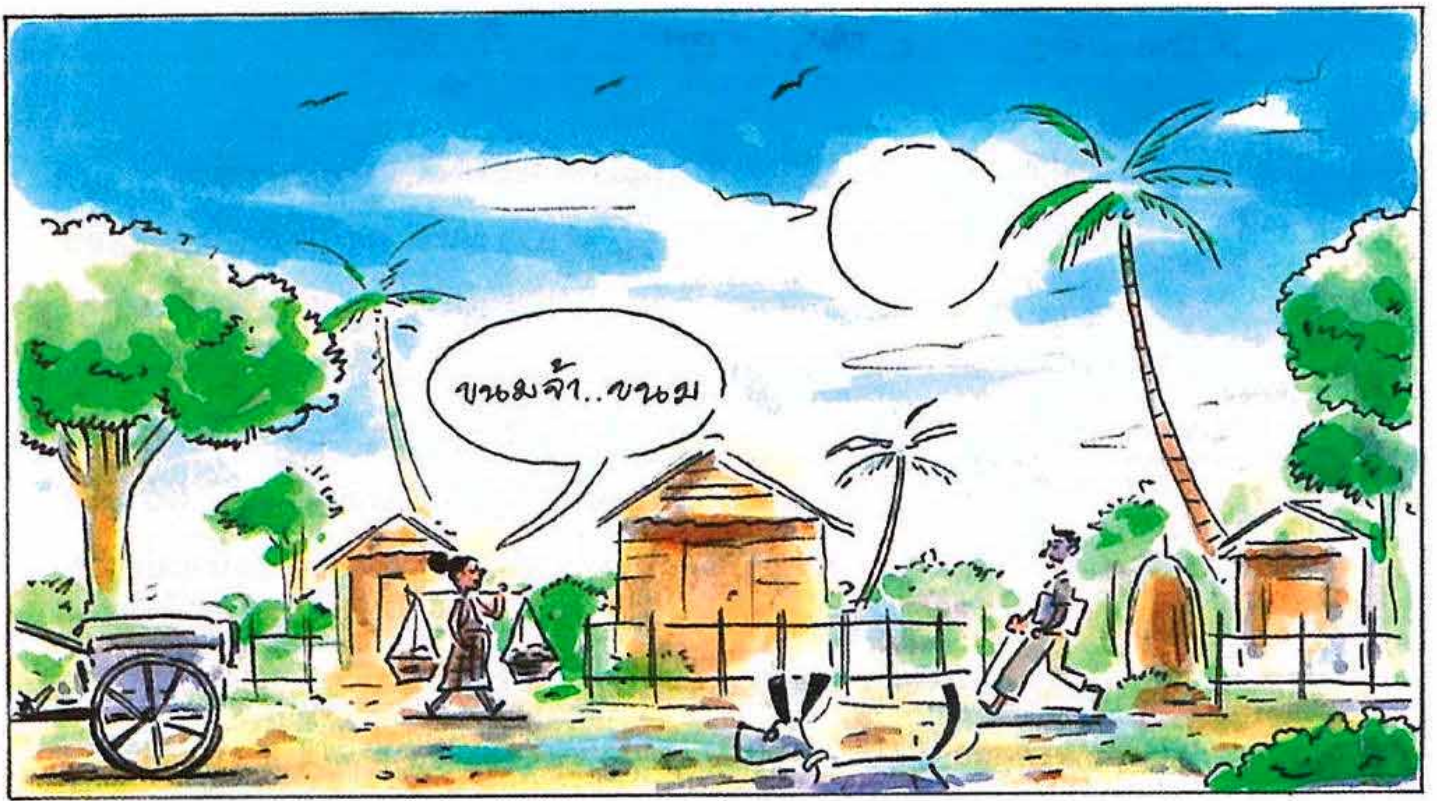
นายสมศักดิ์ โพธิ์สัตย์
อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี
๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖

A. 4

ก 169 8

๑๖1

๐๕๔1๖

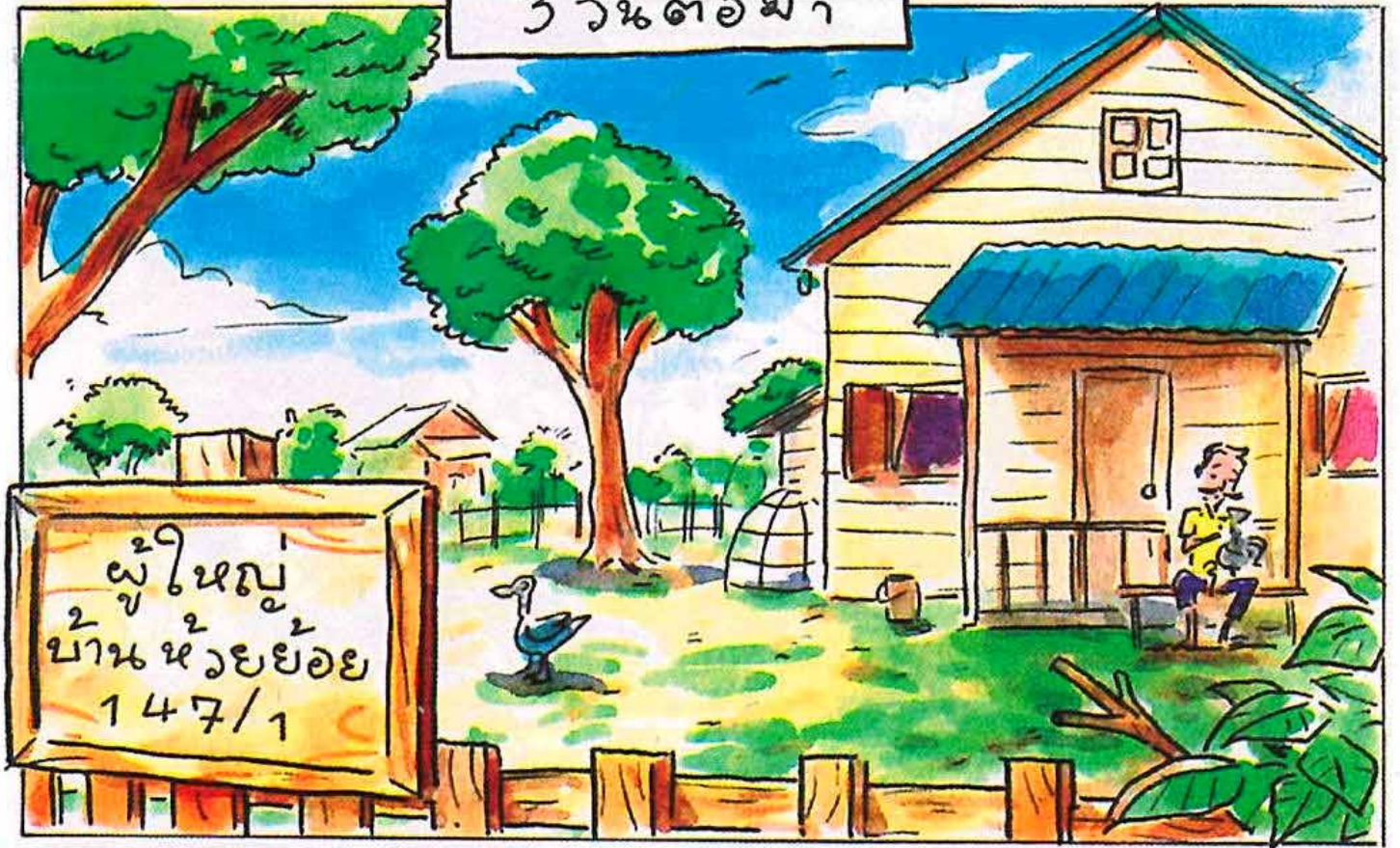
ขอบคุณจ้า...ขอบคุณ

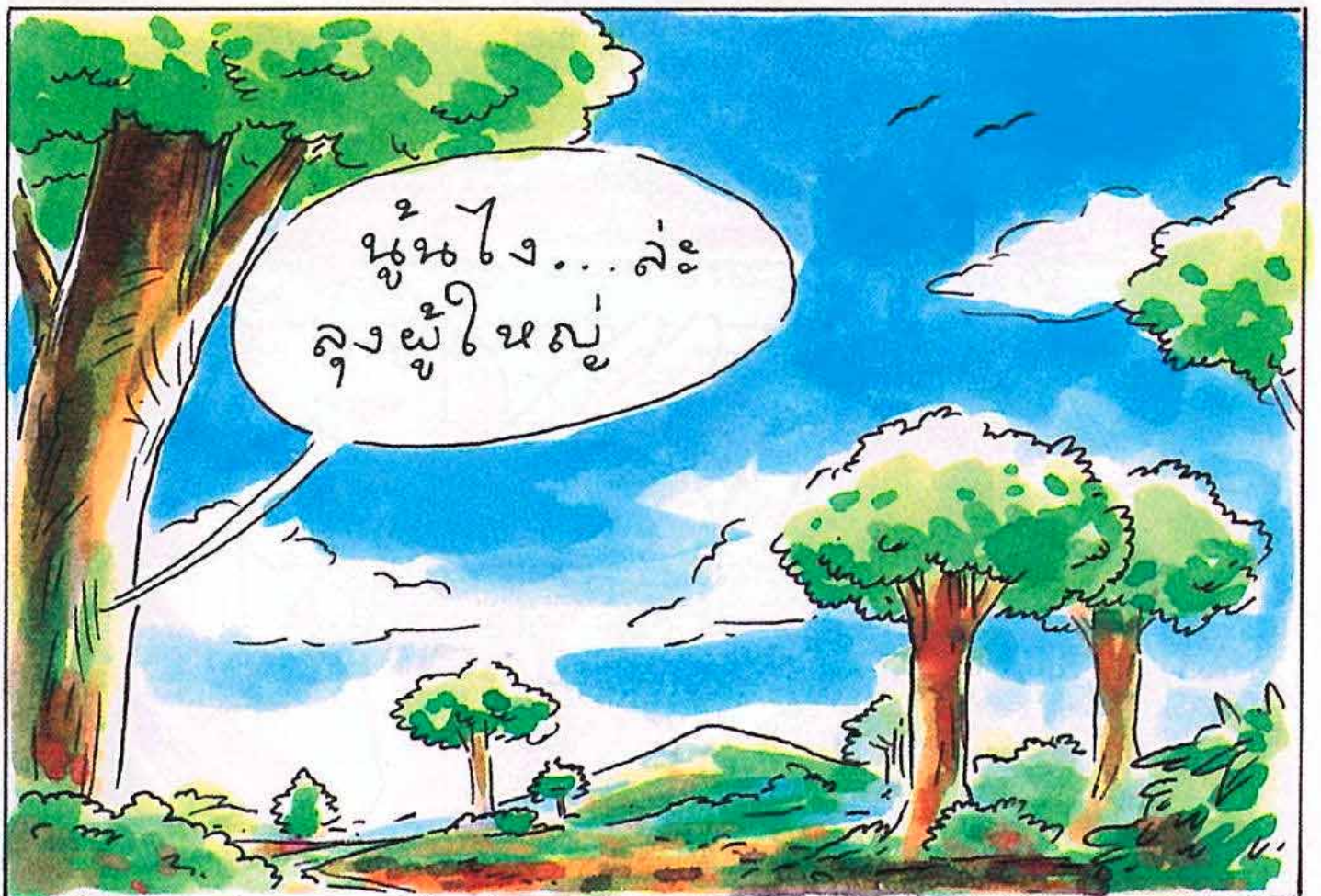
ไปไหนจะมาจะ ผู้ใหญ่!

ไปอบรมที่จังหวัดมา... เรื่องติงถล่ม การเตือนภัยและการแจ้งเบาะแสการฉ้อโกง ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัย ของ "กรมทรัพยากรธรณี" นะ

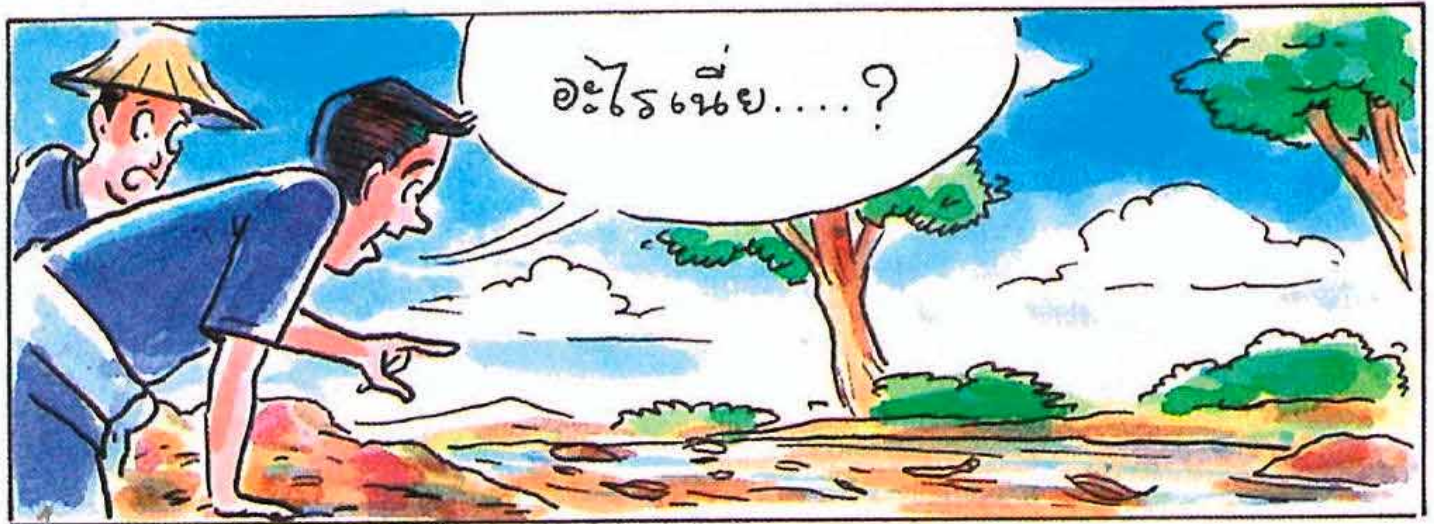
3 วันต่อมา

ที่ลำห้วยชาบงา

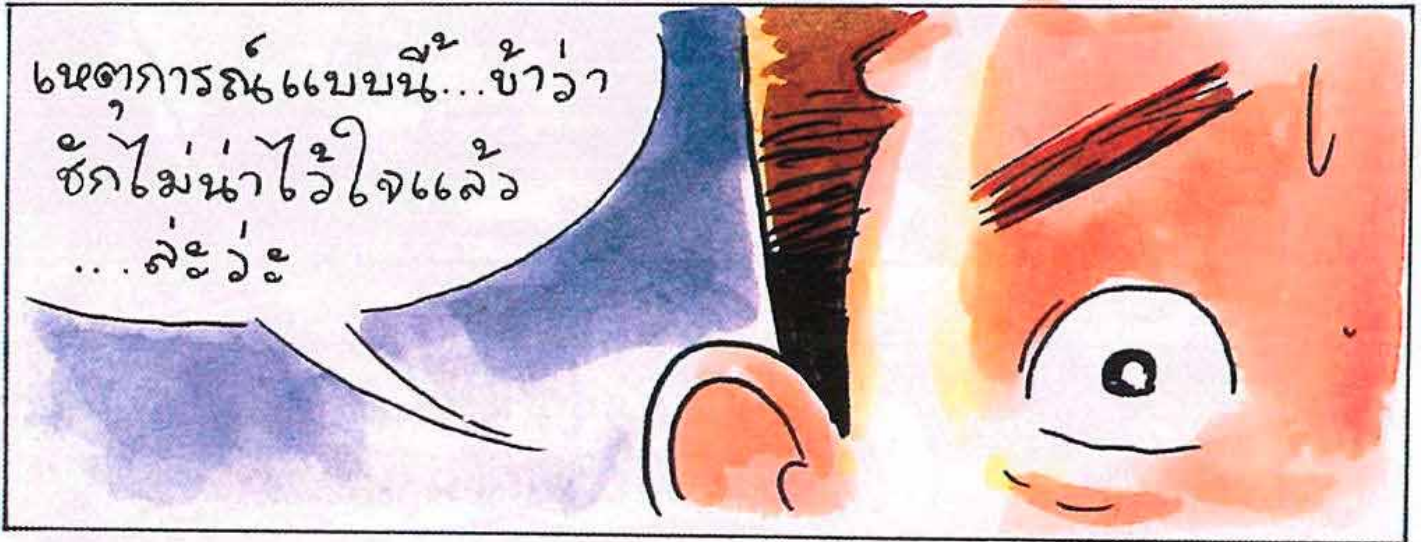

พวกเอ็ง
ดูอะไรกัน... ฮึ

ลุงผู้ใหญ๋..ดูซิหน้าไหนลำห้อยบ้านเราหนะ
บพบลักเลย เมื่อคืนฝนก็ตกไม่หนาว
ทำไม้มีตะกอนหินไหลลงมาตามหน้าเขอะ
ขนาดนี้หนะ... ลุงผู้ใหญ๋

เหตุการณ์แบบนั้น... ข้าว่า
ชักไม่ไหวใจแล้ว
... ล่ะวะ

ลุงไม่ไหวใจในกินหน้า
ในลำห้วยนครอ

ไม่ใช่วัย
... ไปได้

แล้วพวกเอ็งมีใครได้ยื่นเสียงเพลงกลอน
ตอนฝนตกหนักบ้างหรือเปล่า... ล่ะ

ใช่... ล่ะ
เสียงเพลงกลอนมีต่าง
หลายแบบ.. จะเอา
เพลงแบบไหนล่ะ
... ล่ะ

ก็ข้ากำลังจะบอกเอ็งนี่ไง.. ใต้ป่า!
ข้ากำลังจะอธิบายถึงการเกิดดิน
ที่ดูฝนแบบนี้ บ้านเราอยู่ใน
ระดับก็อาจจะเกิดดิน

เอ็งอย่าสอตชิวะ
ถล่มยิ่งถ้าเข้า
ที่ราบเชิงเขา
ถล่มจากภูเขาได้

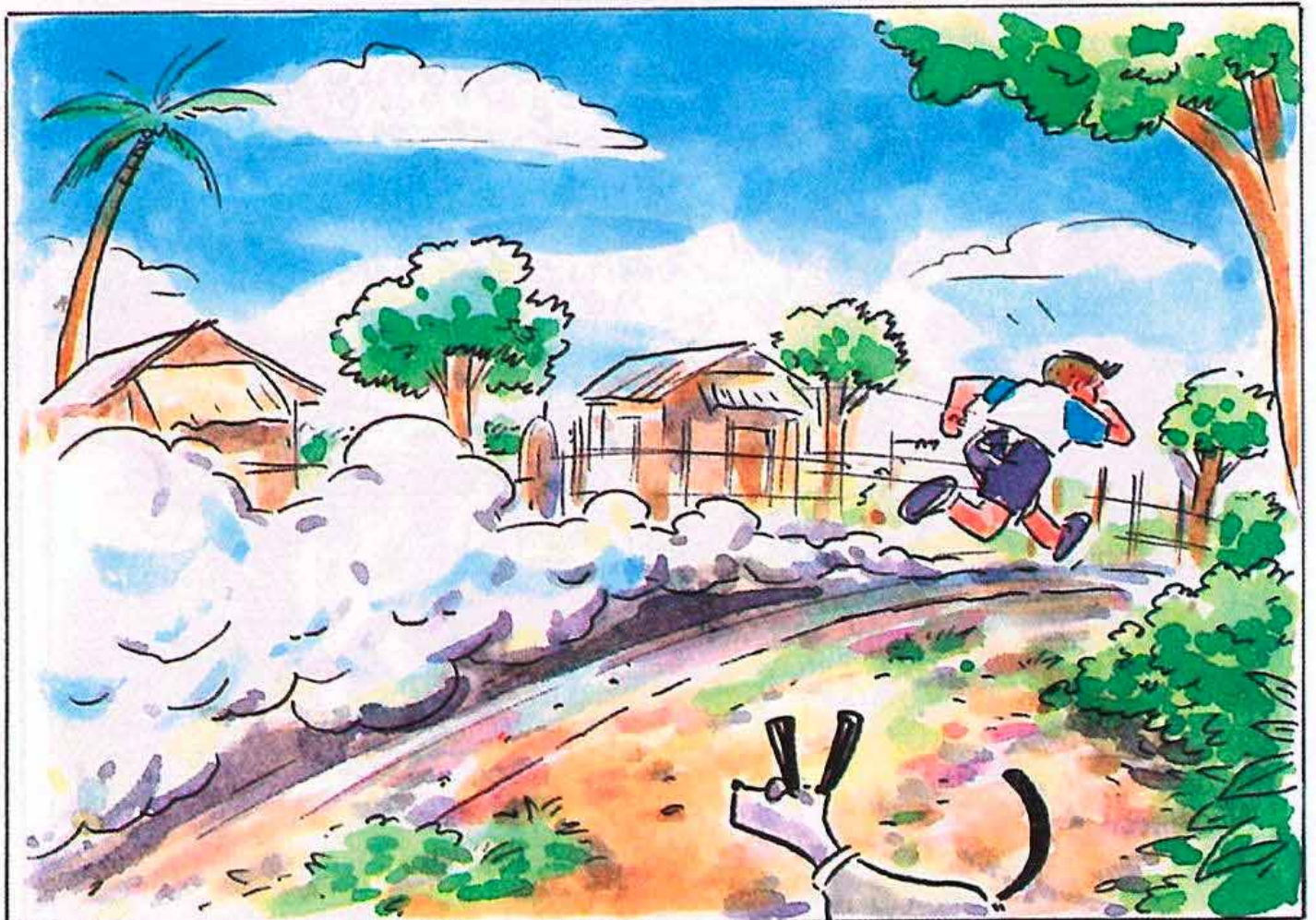

ไอ้... ไอ้...

ขนาดนั้นเลยเหรอ.. ผู้ใหญ่
ดินถล่มแบบที่เกิดที่ "ซากอ" นะเหรอ
แล้วพวกเราควรทำไงกันดีล่ะ
... ซากอ ล้าง

ไม่เป็นไร... ไม่ต้องตกใจ เราต้องช่วย
กันเตรียมซักร่มรับมือไว้ก่อน แต่...
นี่หยา เอ้า... ใครอยากรู้ว่าต้องทำไง
... ก็ตามเข้ามา

ที่ลานประชุมของหมู่บ้าน

วันที่เรียกพวกเรามาชุมนุม... ที่นี้ก็เพื่อที่จะแจ้ง
อะไรสักหน่อย..

ตกลง...เมื่อคนหมใครได้ยง
เสียงแปลกๆ มงมยละ!

ข้าหลับแบบไม่ตาย..แต่ก็ไม่ได้
ยงเสียงประหลาดเลยนะ...ลุง
มีแต่เสียงฟนตกฟ้าร้อง

ข้าหะ..หลับ
เป็นตายเลย
ลุงหูใหญ่

ถ้าอย่างนั้นก็ดี
แล้วอย่างน้อยๆ
บ้านเราก็ยังไม่ม
ีสัญญาณ บอก
เขตรุนแรงว่า
อาจเกิดดินถล่ม
มาได้ แต่ก็ไม่
ควรวางใจนะ

ที่ขากถามถึงเสียง
แปลกๆนั้นนะ... ข้า
อยากให้พวกเราทุกคน
คอยฟังดูว่าเวลา
ฝนตกหนักๆนะ... มี
เสียงดังเหมือน
ตอไม้หน้าป่ามา ตันไม้
ล้ม หรือก้อนหินกลิ้ง
ดังครืนๆ ก็นั่นบ้าง
... ไหม

ชาย...
...ชาย

ถ้ามีเสียงนั้น... จริงๆก็แปลว่า
ดินจะถล่มลงมาเลย...
เขรอลุง

แล้วทำไมดิฉันบนภูเขา...
ถึงได้ถูกล้วงง่าย ๆ... นะ
ลุงผู้ใหญ่

มันก็หลายอย่าง... นะ

อาจเพราะฝนตกหนักติดต่อกันหลายวัน หรือดินบน
ลาดเขาเป็นดินร่วนแฉะยิ่งลาดชันมาก ๆ.. แล้วก็พวกที่
ไม่เชื่อข้า.. ชอบแอบไปทำไร่เลื่อนลอยบนเขา ทำให้

สภาพดินต้องเปลี่ยนไป
พอฝนตกหนักขนาด
ดินบนเขาอึมน้ำก็
ไหลลงมาตามลาด
เขาจนเอาตะกอน
ดินก้อนหิน, ซากไม้
ล้ม.. ลงมาด้วย

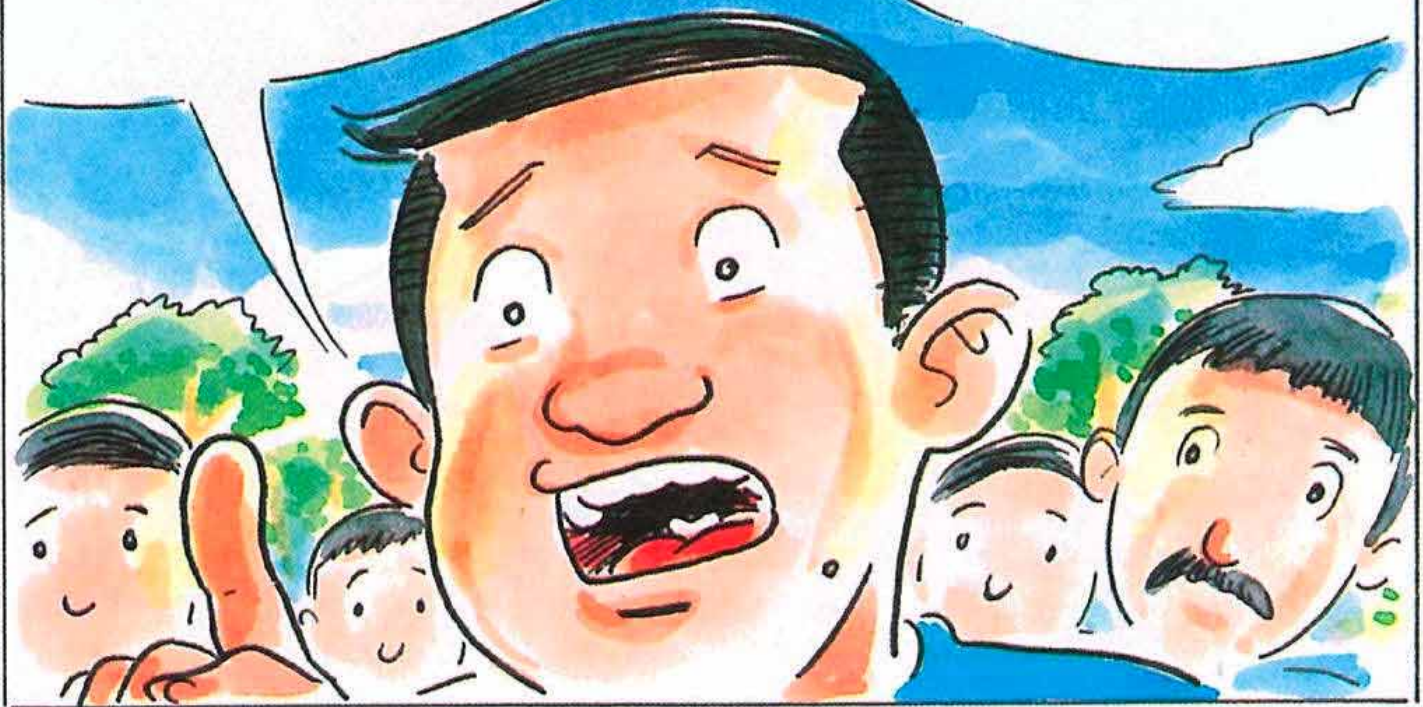

พวกเอ็งคิดดูซิว่า...
มันอันตรายขนาดไหน
.....

แล้วถ้าคนชนพื้นตกรหนัก
อีก แล้วเกิดตกแบบไม่หยุด
ติดต่อกันหลายวัน

ดิษบนเขาถล่มลงมา
หาเรา.. เราจะทำไฉน
กันดีล่ะ.. ลุงผู้ใหญ่

เราก็ต้อง.. เผื่อระวังกันให้ดี
ตอนนั้นข้างอู่ในทุกคนเตรียม
พร้อมตลอดเวลา ช่วยกันสังเกต
สิ่งต่างๆตามที่ข้าบอก
อย่างหอยเราจะได้อพยพ
กันทัน

ต้องรีบแจ้งต่อๆ
ในรั้วกันโดยเร็ว
... ด้วย

ใช่...ใช่

แล้วเราจะหนีไปไหน
กันดีล่ะ... ลุง!

ไอ้ปัดนี่...
มันช่างถามซะจริง ๆ
ก็หนีไปที่สูง ๆ สิวะ

แล้วภาพลัดตากลับไปในกระแสน้ำ...
...ละ... ลุงขี้ใหญ่

เอ็ง.. น้ามว่ายน้านนี่..
เป็นอันตรายนะ เพราะ
เอ็ง จะโดนซากต้นไม้,
ก้อนหินที่ไหลมากับ
โคลน.. กระแทกจน
ถึงตายได้เชียวหนา..

เอ็งต้องหาต้นไม้ใหญ่ที่ไกล..
ที่สุด เกาะเอาไว้ แล้วปีนหนี
น้ำให้ได้..

เฮ้อ.. น่ากลัวจังนะ.. ลุงขี้ใหญ่ ถ้าปีนบ้านเรา
เกิดดินถล่มลงมาจริง ๆ พวกเราคงแย่ บ้านคงจะพัง
กันหมด แล้วเราจะไปอยู่ที่ไหน..! หลังน้ำลดละ
... ลุง ขี้ ใหญ่

ก็อย่าปลูกบ้านหรือสิ่งก่อสร้างขวาง
ทางน้ำหรือใกล้ลำน้ำเลยมากเกินไป
ไป... มันอันตราย

ถ้าบ้านใครพัง... ก็ไป
อยู่บ้านลุงนั้น.. ก็ได้แหละ!

เฮ้อ... เฮ้อ
ถ้าบ้านข้าไม่โดนโคลน
ถล่มไปด้วย.. นะ...
ข้าก็ยินดี

แต่พวกเราต้องช่วยกัน..
ร่วมมือร่วมแรง.. อย่า
ตัดไม้ทำลายป่า

จัดเวรยามเพื่อเดินตรวจตาตาดสภาพการณ์
รอบๆหมู่บ้าน เพื่อมีอะไรผิดพลาด...ยาม
ค้ำคั้น...

ติดตามฟังข่าวพยากรณ์อากาศเพราะอาจจะมี...
ข่าวเตือนเรื่องพายุฝนหรือน้ำป่าไหลหลาก...

ก็ดีละลุงผู้ใหญ่..บ้านเราจะได้
ปลอดภัยจาก ติณณิลม
...

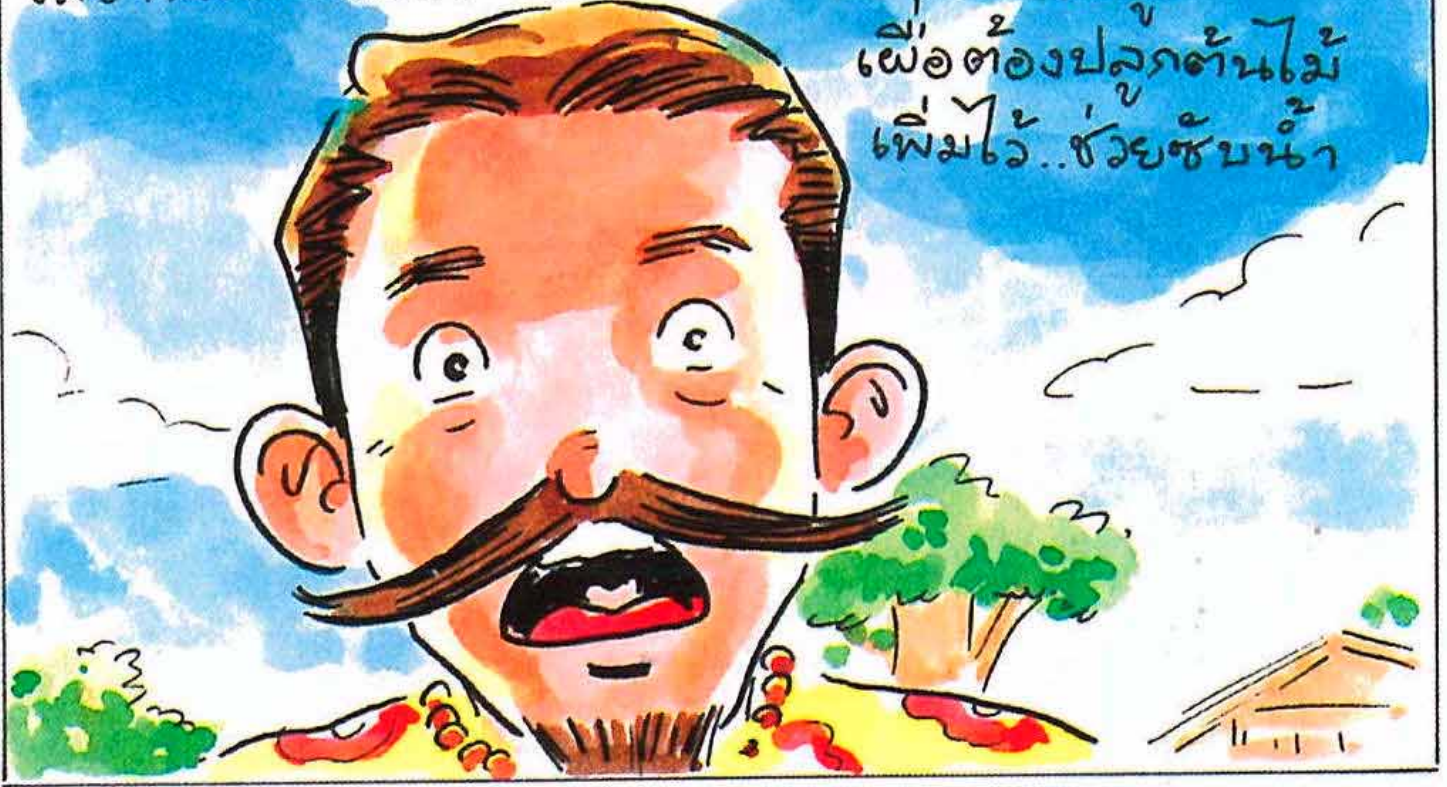

เอาเป็นว่าทุกคน
เข้าใจ... นะ

พวกผู้ชายไปกะข้า.. ไปช่วยกันสร้างที่สูงๆไว้ที่นี่น้ำกิน
เสร็จแล้วคงต้องขึ้นไปบนเขาอีกหน่อย.. ไปดูสภาพป่า

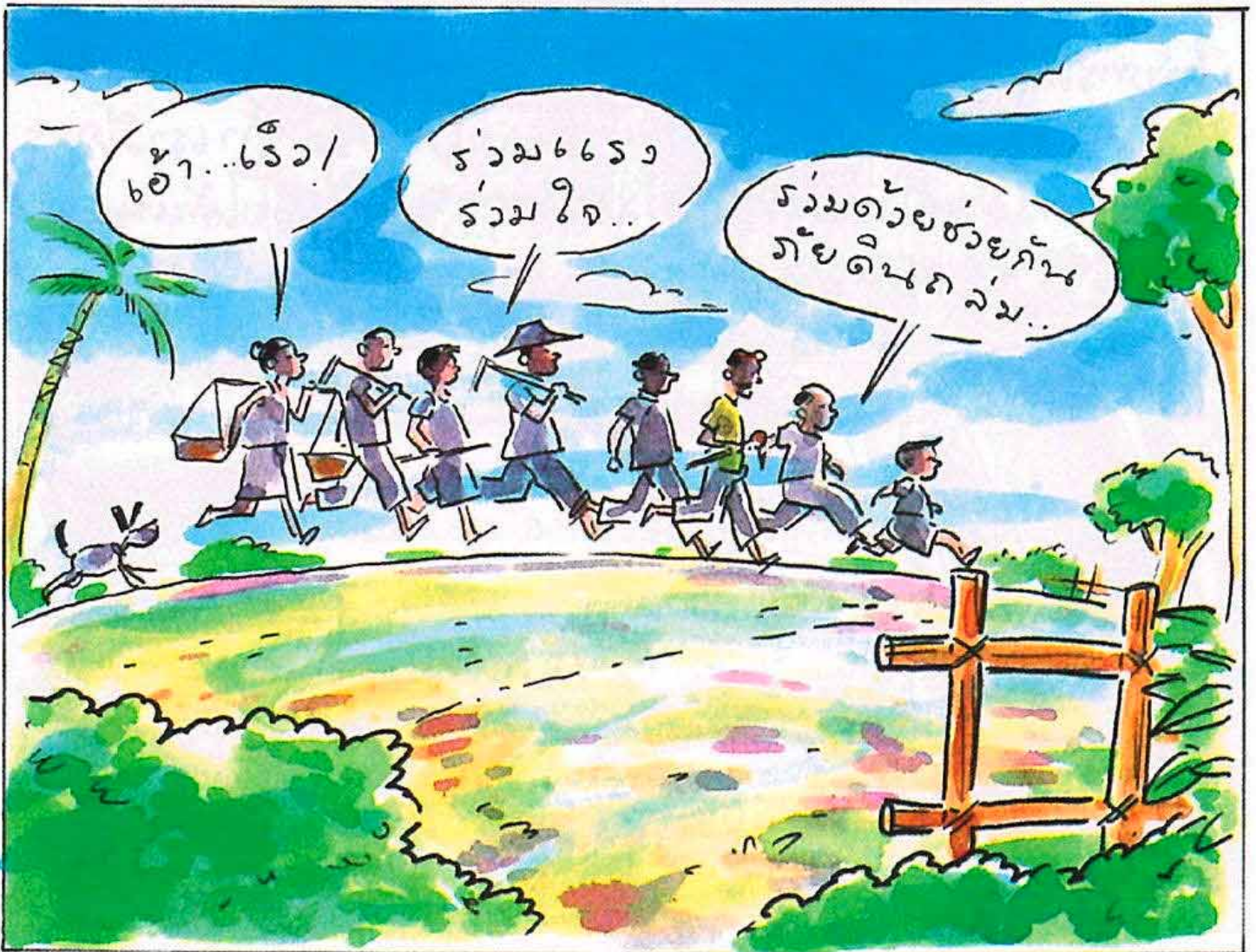
เพื่อต้องปลูกต้นไม้
เพิ่มไว้.. ช่วยชั้นน้ำ

ปีต่อไป พวกเราจะได้มีต้นไม้ไว้รักษาต้นน้ำ..
ไม่ให้น้ำไหลทะลักมาหมู่บ้านน้อยๆ.. ของพวกเรา

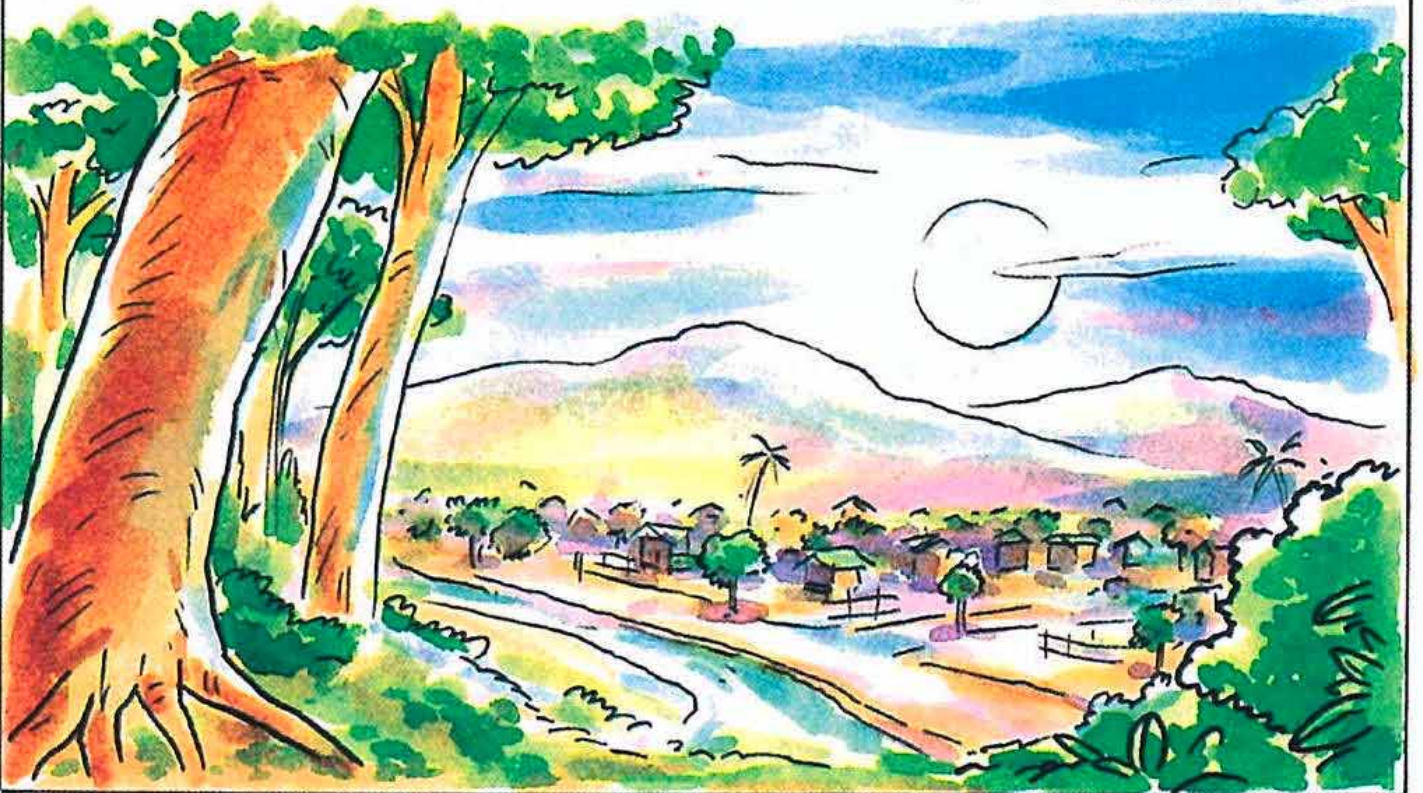
เฮลละ.. ปีต่อไปประชุม

เรื่องการเดินทางไกลลำบากเป็นภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ป้องกันได้ยาก แต่เราก็สามารถลดปัจจัยความเสี่ยงได้.. ถ้าเรามีการเตรียมพร้อมเพื่อระวังที่ดีแล้ว จะลดความเสี่ยงภัยได้แน่นอน

หากท่านมีข้อสงสัยและต้องการข้อมูลเพิ่มเติมโปรดติดต่อได้ที่...

กรมทรัพยากรธรณี

กองธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อมและธรณีพิบัติภัย

โทร : 0-2202-3918

โทรสาร : 0-2202-3927

แผนที่กรมทรัพยากรธรณี
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เอกสารเผยแพร่และประชาสัมพันธ์

สถานที่ติดต่อ :

กรมทรัพยากรธรณี ถนนพระราม 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ : 0-2644-4744, 0-2202-3611

โทรสาร : 0-2644-8781

website : www.dmr.go.th

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม